

Галина ГРИМАСHEВИЧ

**ПРИСЛІВ'Я, ПРИКАЗКИ, ЗАГАДКИ
ТА ЖАРТІВЛИВІ ПІСНІ, ПОВ'ЯЗАНІ
З ВИКОРИСТАННЯМ НАЗВ ОДЯГУ ТА ВЗУТТЯ**

- [ко|жух л'е|жи'т' / а | дурен' др'і|жи'т' //] (9)
[пр'і|шоў спас / ба|ри' рука|в'іци' про за|нас / пр'і|шоў вар|б'іч /
ко|жуха тел'б'іч //] (9)
[ку|ди' | голка / ту|ди' | н'ітка //] (9)
[бра|ти' | родни'їе / а|л'е к'і|шен'і | розни'їе //] (9)
[зб'і|райец:а / й'ек сват п'е|л'онк'і прат' //] (9)
[м'і|н'ê у | вашої | хат'і н'е з ру|к'і п'рас'т'і //] (9)
[б'і|горем об |з'емл'у|й'ек шв'ец |мокроїу ха|л'авоїу об |лаву //] (9)
[з коз|ла |воўни' н'е |буд'е //] (9)
[хоч ко|п'єтка ў кар|ман'і / а ўже на сто руб|л'єї ч|ван'і //] (9)
[з |м'іру по |н'ітци' / |голому со|рочка //] (6/9)
[шв'ец баз чо|бот / а л'ес' |н'ік баз дроў //] (9)
[йе|ке волок|но / та|ке ї полот|но //] (9)
[з'і|ма / а ко|жуха н'е|ма //] (9)
[на|шої гор|п'ін'і |хороше і ў хус' |т'ін'і //] (9)
[с'е|дун то|го н'е |в'іс'ед'іт' / шо хо|дун |в'іход'іт' //] (9)
[о|д'єў жу|пан / даї |думайе / шо пан //] (6)
[сво'іа со|рочка до |т'єла б'л'іжче //] (6)
[чу|жа со|рочка не з|р'єїе //] (6)
[воз' |м'єт і мо|й'є шта|ни' |ў ж' |лукто //] (6)
[бере|жи' о|д'єжу|по|ка |нова / а здо|роїє / по|ка моло|да //] (6)
[стре|чайут по о|д'єжи' / прово|жайут по |розуму //] (6)
[не даї / |боже / з і|вана |пана / з ко|зи' ко|жуха / з с|вин'і
чо|бот //] (12)
[с'ї о|вес у ко|жус'і / а |жи'то / ў б' |ри'л'і //] (12)

[йа|ка с|ви'та / та|ки'ї і ха|з'айін //] (12)

[ти|н'айец':а / йак ду|ша без|т'іла а|бо га|лоша без|ва|анка //] (16)

[ўд'аг шта|ни на дв'і|пари / од|на ка|лошва / на|зиму / д|руга / на|л'іто //] (16)

[знаї|шоў|чоботи / не|радуїс'а / знаї|шоў|посто|ли / не|плач //] (16)

[у|нашого ми|кити до|ладн'а с|вита / мож|на му|ку|с'ійат' //] (16)

[куп|л'аї ко|жух|л'ітом / а с|витку зи|моўу //] (16)

[розпус|тиў|сво|йу ди|тину / йак|циган|фалду //] (16)

[розпус|тиў|йази|ка / йак|пѡп|р'асу //] (16)

[у|йо|го ўсе / йак|не ў|л'у|деї / два|чоботи / та|ї|о|бидва на|л'еву|ногу //] (16)

[во|но|йо|мута подо|байе / йак|л'евий|чобот на|п|раву|ногу //] (16)

[наша|химка / ба|гатога|бат'ка|д'іўка / с|витка не|заш|топана / та|морда по|копана //] (16)

[во|но у|йо|го так|буде / йак|ў|жи|летц'і|рука|ви //] (16)

[у|нейі|та|к'і|дос|татк'і / йак|у|т'ї|с|вит'і / йак|поли|до|точит' / то|рука|ви ко|ротк'і //] (16)

[та|к'і|до|вол'ни|й'ек|беркови'йе|шта|ни|на|ви'ворот //] (7)

[поз|найут'|х|лопци' і ў|д|раної|со|роц':и //] (7)

[б'едни'|носи'т' / шо|може //] (7)

[два|чоботи / |пара //] (7)

[не|п'н / не|оде|ваї|ри'зи' //] (3)

[мар|ко|боси' / да|ў|ко|жус'і //] (3)

[зор|ваўса / по|б'эг|каш|к'ета згу|б'іў //] (3)

[йа|ки'ї|пан / та|ки'ї|і|жу|пан //] (1)

[ўб|раўс'а|ў|жу|пан / да|ї|думайе / шо|пан //] (1)

[об'і|ц'аў|пан ко|жух / та|т'іл'ки' с|лово|йо|го|тепле //] (1)

[ко|жух|та с|ви'та / та|ї|ду|ша|си'та //] (1)

[поша|нуї|о|д'еж'іну|раз / то|во|на|те|бе|десет' раз //] (15)

[в'ідумаў|чорт|моду / а|сам|у|воду / а|в'і|го|н'ец':а //] (15)

[й'ед'еш|ў|пол'е|на|го|д'іну / ўк'ін' у|воз|лахма|н'іну //] (15)

[на|л'іну|л'ез'е|боси' / а|з|л'ін'і|ў|зути' //] (15)

[на|пуз'і|шоўк / а|ў|пуз'і|боўк //] (15)

[ба|гаті'|на|лати'|да|на|д|робни'йе|с|л'ози' //] (15)

[так|ўд'е|вайец':а / шо|ї|ко|рова|л'а|кайец':а //] (15)

[ли|ха|то|му|зи'ма / ў|кого|ко|жуха|не|ма //] (14)

[до|зав'і|рух'і|т|р'еба|ко|жуха //] (17)

[б'ез ко| жуха бе| ре ск| руха //] (17)
 [на с' | в'іт'і с' | тол'к'і лат / йек на с'е| л'ê хат //] (17)
 [ў| у| богото то| д'і н'е| д'êл'а / ко| л'і со| рочка | б'êла //] (17)
 [чу| жа со| рочка н'е з| р'êйе //] (17)
 [| чоботи' | нов'йе / а п'і| дошв'і | голи'йе //] (17)
 [| чоботи скр' |п' л'ат' / а горш' |к'і н'е к' |п' л'ат' //] (17)
 [праўда ў| постолах / а кр' |іуда ў| чобот' |ах //] (17)
 [оде| нуўса / йêк пан / а зн'ат' | жу| пан / то теї | сами' стаў //] (13)
 [хоч пан ле| дачи' / да ком' | йêр сто| йачи' //] (13)
 [не л'êз' н'і| кому з| посто| лам'і ў| | душу //] (13)
 [наба| лакайут' с' | т'ік'і / шо | і за | пазухойу не схо| вайеш / і ў|
 | шапку не збе| реш //] (4)
 [| носит' | голову | т'ік'і дл'а | шапк'і //] (4)
 [йак не| д'êл'а / то | со| рочка | б'іла //] (4)
 [у су| боту | майе бут' | гарна по| года / бо ў| су| боту сиро| та
 со| рочку | сушит' //] (4)
 [не| ма не| чого / к' | роме со| рочки / ў| йа| кої | мати ро| дила //] (4)
 [хто | майе | дочк'і / ходит' без | сорочк'і //] (4)
 [| голиї / | босиї / н'іж за ха| л'авойу //] (10)
 [па| ни / на трох од| ни'йе шта| ни / йа| к'і | ран'ше ўстаў / теї |
 шта| ни' ўбраў //] (2)
 [м'іж йа| к'і на| род попа| деш / то| го і | шапку над'е| ваї //] (2)
 [ў| чу| жи' чере| в'ік но| з'і не сун' //] (2)
 [| ван п' | лахту | носет / а | нас'т'а / була| ву //] (2)
 [не розкри| ваї рука| виц'у на чу| жиї но| сок //] (5)
 [по | шапц'і ўстр'і| чайут' / по | йупц'і | прово| жайут' //] (5)
 [ко| жух і кух| ваїка / од| на бала| лаїка //] (5)
 [на | кожноу | голову йе сво| йа | шапка //] (5)
 [| кожному | мила сво| йа кух| ваїка //] (5)
 [| йупк'і бо| йац'а / з д' |ў| ками не стр'і| чац'а //] (5)
 [з| рошеї | мало / а | рук'і ў| кар| ман'і //] (5)
 [| дома | каша без круп / на | л'уд'ах | шапка за руб //] (5)
 [нара| ди пн'а / і пен' | буде | гарним //] (5)
 [ку| п'і | шубу к| рити / а о| дежу | шиту //] (5)
 [| нове | сито на ко| лочку / а об| носит' с'а / | вик'інеш //] (5)
 [| чобот | каши п' | росит' //] (5)
 [ў| | чому | мати наро| дила / йак на| рожено / так і | хожено //] (5)

- [чул|к'і|нови|а|п'яти|голи|/] (5)
- [|чобот|скри|пит'|а|ў|горш|ку|не|ки|пит'|/] (5)
- [|чобот|к|расиц':а|а|по|тилиц'у|воши|йі|д'ат'|/] (5)
- [ў|доўгому|п|лат':і|да|з|ко|ротким|розумом|/] (5)
- [хоч|не|ба|гати|йе|да|но|си|гор|бати|йе|/] (5)
- [п'і|да|йіж|/йак|хо|чец':а|а|но|си|/йак|можец':а|/] (5)
- [не|о|дежа|к|рас'іт|л'у|д'іну|а|добре|д'ёло|/] (11)
- [так|д'ёло|ў|рук'і|бе|ре|/йек|с|векор|пе|л'онк'і|пе|ре|/] (11)
- [|бабу|з'|р'ёйе|н'е|ко|жух|а|в'е|с'ели|т'епли|дух|/] (8)
- [з|в'ерху|чорне|/ўс'е|р'ед'ін'і|к|расне|а|йек|ў|сун'еш|то|пр'і|йатне|/] (8)
- [чо|тири|б|рат'ік'і|а|п'ята|сест|ричка|ў|од|н'й|хат'і|прожи|вайут'|/] (10)
- [шо|теп|л'іше|од|ного|ко|жуха|/] (10)
- [т'ху|на|тебе|л'ёз|на|мене|п|р'йдут|л'уде|с|т'ідно|буде|/] (2)
- [даў|но|ўро|дилос|по|толо|ц'ё|нахо|ди'лос|/йо|го|подти|нали|мо|ч'іли|ви'ми|вали|су|ши'ли|розди|рали|кру|ти'ли|ме|шали|скла|дали|тоўк|ли|і|би'ли|р'ёзали|ко|лоли|мучи'ли|а|во|но|на|пле|чах|з'я|ви'лос|/] (2)
- [йак|в'дн|і|де|/йа|мокну|вес|за|те|су|х'і|ха|з'айн|а|п|роіде|в'дн|пов'ёс'ат|дес|і|зноў|на|його|че|кайу|/] (2)
- [по|бо|лот'і|гу|л'айут|а|сухо|од:и|хайут|/] (2)
- [|майе|уши|/майе|нос|а|не|майе|не|с|луху|не|н'уху|/] (4)
- [|топчуц':а|разом|о|дин|на|до|роз'і|д|ругі|на|по|роз'і|/] (4)
- [|ходи'т|/|йёсти|п|роси'т|/] (14)
- [|хайн|ви'шчи|/|берко|ни'жчи|/] (7)
- [загоро|д'іў|д'ёд|хл'е|в'ец|дл'а|п'я|т'ох|о|в'ец|/] (17)
- [пуд|п|р'іначком|капе|жé|а|хто|з|найе|на|ка|жёт|/] (18)
- [|шуру|шуру|по|пе|чé|на|мацаў|мохна|чé|/|сунуў|ту|ди|гола|чé|/] (2)
- [шо|по|голо|в'ё|йёк|по|городу|ход'іт|/] (2)
- [ўден'з|но|гам'і|а|ў|ноч'і|без|ног|/] (2)
- [пл'е|ту|хл'е|в'ец|на|чет|веро|о|в'ец|а|на|п'яту|ок|р'емо|/] (6)
- [загоро|д'іў|д'ёд|хл'е|в'ец|на|п'ят'еро|о|в'ец|/] (5)
- [куд|лати|воўк|а|ўс'ім|т|реба|/] (4)
- [|чорне|/йек|сажот|рус|кри|ве|/йек|кочер|га|/ў|пар'і|жи|ве|]

/ а п¹лоду не¹ма //] (2)

[д¹воіе поро¹с¹ат / а ш¹ти¹р¹і х¹вост¹ік¹і //] (6)

[по бо¹лот¹і гу¹л¹айут / а | сухо / од:у¹хайут //] (2)

[ўден¹ йек¹ | обруч / ў¹ноч¹і йек вуж / хто одга¹даіе / | буде мд¹і муж //] (6)

[ўден¹ / коўба¹сойу / а ў¹ноч¹і / | к¹ішкойу //] (2)

[шо доста¹іе зу¹бам¹і по¹ти¹л¹іцу //] (2)

[а¹н¹і | т¹ела / | ан¹і | духа / | маіе | рота / ш¹куру | | вуха //] (3)

[ўс¹ê і | дут¹ / ўс¹ê і | дут¹ /
ўс¹ê га¹лошам¹і шкре¹бут¹ //
а мд¹і | м¹ілі¹ без га¹лош /
вдн м¹і | н¹ê і так хо¹рош //

ўс¹ê ў¹зул¹іса ў посто¹лі¹ /
а йа ўзуў га¹лоши¹ //
сам со¹боіу л¹у¹буйуса /
іе¹к¹і йа хо¹роши¹ //

о¹зулас йа ў посто¹лі¹ /
ў | б¹êлі¹іе о¹нучи¹ /
ўс¹у до¹рогу танцо¹вала
на в¹е¹чдрк¹і | | дучи¹ //

д¹êд по¹шоў по гр¹і | б¹і /
| баба по су¹н¹іци¹ //
д¹êд пр¹і | шоў без шта¹нд¹ў /
| баба без спод¹н¹іци¹ //

ўс¹ê і | дут¹ / ўс¹ê і | дут¹ /
ўс¹ê ў¹х¹ромови¹х сапо¹гах /
мо¹іе | т¹опало при¹т¹опало
ў ду¹бов¹іх посто¹лах

йа на | д¹ê ну | б¹êле п¹лат¹іе /
н¹е¹хаі | ул¹іцу м¹е¹т¹е //
| м¹ілі¹ | каже / шо йа | дура //
н¹е¹хаі | умн¹іцу наі | д¹е //] (8)

[oī iш | л'і л'іст | в'енск'ііе х | лопци даї п'і тайуц:а /
 ч'і іа то хварту | шіна т'ел'е | пайец:а //
 ої то ж то іе од'і | н'іци /
 шо | в'ійел'і з | заду б | лох'і / а с | н'ер'еду бло | шч'іци //] (8)

[а д'эд | бабци
 да пон | л'оу | лопци /
 да ма | лііе | в'ішлі /
 то под | рубау | пал'ци //] (9)

СПИСОК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

1. Бежів	Черняхівський р-н	Житомирська обл.
2. Бовсуни	Лугинський р-н	Житомирська обл.
3. Будо-Літки	Лугинський р-н	Житомирська обл.
4. Великий Яблунець	Ємільчинський р-н	Житомирська обл.
5. Краснобірка	Радомишльський р-н	Житомирська обл.
6. Левковичі	Овруцький р-н	Житомирська обл.
7. Липники	Лугинський р-н	Житомирська обл.
8. Листвин	Овруцький р-н	Житомирська обл.
9. Лучанки	Овруцький р-н	Житомирська обл.
10. Новосілки	Черняхівський р-н	Житомирська обл.
11. Прибитки	Овруцький р-н	Житомирська обл.
12. Радичі	Володарсько-Волинський р-н	Житомирська обл.
13. Соснівка	Олевський р-н	Житомирська обл.
14. Старі Новаки	Лугинський р-н	Житомирська обл.
15. Стовпинка	Олевський р-н	Житомирська обл.
16. Троковичі	Черняхівський	Житомирська обл.
17. Тхорин	Овруцький р-н	Житомирська обл.
18. Черевки	Овруцький р-н	Житомирська обл.